

Č. 8089.

Mimořádná opatření poválečná. — Řízení správní: * Z předpisů soukromého práva nelze dovozovati nárok na úroky náhradní ze zaplaceného a úřadem vráceného poplatku za dovozní neb vývozní povolení.

(Nález ze dne 5. září 1929 č. 16.056.)

Věc: Bertold F. ve S. O. proti ministerstvu obchodu o náhradní úrok z vráceného poplatku za dovozní povolení.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: St-li bylo expositurou býv. úřadu pro zahraniční obchod v M. O. uděleno povolení z 21. října 1920 k dovozu jednoho osobního automobilu z obce K. u Bilska a byl za ně vybrán poplatek 15.000 Kč. Podáním z 18. září 1924 žádal st-l, aby mu byl tento poplatek s 6% úroky ode dne zaplacení vrácen, a odůvodnil tuto svoji žádost tím, že za doby plebiscitu byl dovoz zboží z plebiscitního území do čl. republiky volný a že neprávem předepsaná cla a poplatky za dovozní povolení byly stranám vráceny. Výnosem ze 7. prosince 1926 vrátilo min. zmíněný poplatek st-li prostřednictvím šekového úřadu.

Odvolávaje se na svá dřívější podání, žádal st-l dne 20. ledna 1927, aby mu byly z poplatku, jenž byl od něho neprávem vybrán, nahrazeny 5% úroky ode dne zaplacení jeho, nejpozději od 1. listopadu 1921. Žádosti této nebylo nař. rozhodnutím vyhověno s odůvodněním, že není zákonného ustanovení, dle něhož by měly býti přiznány náhradní 5% úroky z předepsaných a zaplacených poplatků za povolení dovozu neb vývozu tehdy, když poplatky byly dodatečně vráceny.

Ve stížnosti k nss podané namítá st-l, že manipulační poplatek, o nějž jde, měl mu býti vrácen toho dne, kdy jej zaplatil, poněvadž byl od něho neprávem vyžádán. Když to úřad neučinil, je v prodlení a povinen ve smyslu §§ 1333 a 1334 o. z. o. nahraditi 5% úroky ode dne splatnosti, po případě od 1. listopadu 1921, nejpozději však ode dne 18. ledna 1924, kdy st-l podal žádost za vrácení poplatku, až do dne, kdy poplatek byl skutečně vrácen, t. j. do 18. ledna 1927. Naproti tomu namítá žal. úřad v odv. spise, že cit. ustanovení o. z. o. aplikovati nelze, poněvadž upravují poměry práva soukromého, kdežto v daném případě jde o poměr založený na právu veřejném. V tom dlužno dáti žal. úřadu za pravdu.

Peníz 15.000 Kč zaplatil st-l za udělení povolení na dovoz osobního automobilu z plebiscitního území. Tento poplatek vybrala tehdejší expositura býv. úřadu pro zahr. obchod na základě zák. č. 418/20 a na základě vl. nař. č. 442/20. Dle těchto norem byl úřad pro zahr. obchod oprávněn za povolení, která udílel, vybírat poplatky. Tyto poplatky vybíral tento úřad jako orgán veř. správy za svá úřední povolení. Z toho je patrné, že jde o poplatky za správní akty státního orgánu, tedy o tak zv. správní poplatky. Povinnost platiti tyto poplatky zakládá se na cit. normách, které mají povahu veřejnoprávní, a jeví se proto povinností veřejnoprávní. Platební povinnost vzniká tím, že úřad straně na její žádost udělí dovozní neb vývozní povolení. Udělení tohoto po-

volení jest tudíž titulem pro vybrání poplatku. Jde-li však o takovouto veřejnoprávní povinnost, nelze ani nárok na vrácení zaplaceného poplatku posuzovati dle předpisů práva soukromého. Dalším důsledkem toho je, že ani nárok na úroky náhradní z poplatků, které byly dle tvrzení stížnosti expositurou býv. úřadu pro zahr. obchod neprávem od st-lky požadovány a dne 21. ledna 1921 od něho neprávem vybrány, avšak teprve dne 18. ledna 1927 jemu vráceny, nelze posuzovati dle ustanovení § 1333 o. z. o., kdež se stanoví, že při nesplnění peněžitého závazku v pravý čas (mora) jest dlužník povinen svému věřiteli platiti úroky z prodlení, a dle ustanovení § 1334, kdež se vymezuje, kdy nastává mora solvendí.

Ježto st-l povinnost úřadu, platiti náhradní úroky, z nějaké normy veřejnoprávní nedovozuje, nýbrž svůj nárok na náhradní úroky zakládá jedině na soukromoprávních předpisech právních, jež však, jak bylo dovozeno, jsou nerozhodné, jest stížnost bezdůvodná.

č. 8090.

Vojenské věci: Jak jest vykládati předpis § 36 vl. nař. č. 10/24 o »zdržení válkou ve studiích« při voj. gázistech?

(Nález ze dne 6. září 1929 č. 16.513.)

Věc: Ing. Jan K. v O. (adv. Dr. Jaroslav Veil z Prahy) proti ministerstvu národní obrany o vrácení přeplatku.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á

D ů v o d y: St-l sloužil jako kapitán při vedení stavby voj. muniční továrny v P. a byl výnosem z 11. května 1925 přeložen ke své žádosti dnem 31. května 1925 do výslužby, při čemž mu vyměřeny zaopatřovací požitky podle § 11 zák. č. 286/24. Ve svém osobním výkazu uvedl, že maturitní zkoušku na reálce vykonal roku 1906, že byl na pražské technice zapsán od roku 1906/07 do roku 1911 v odboru stav. inženýrství, že vykonal první státní zkoušku roku 1909, ale druhou až v roce 1922, poněvadž mu nemoc a nastoupení voj. služby dnem 1. února 1915 zmařily dokončení studií před válkou. Na základě tohoto osobního výkazu byly st-li s použitím § 36 vl. nař. č. 10/24 vypláceny příslušnou hospodářskou správou služ. požitky, odpovídající jeho provisornímu zařazení, dnem 1. května 1921 jakožto dnem aktivování do platů IX. hodn. třídy 1. stupně, dnem 1. listopadu 1921 dle § 28 cit. nař. do platů IX/2 a dnem 1. ledna 1923, kdy nabyt kvalifikace pro I. postupovou skupinu, dle § 36 téhož nař. do platů VII/1.

Účetním nálezem hospodářské správy řečené voj. továrny ze 16. září 1926 byla předepsána st-li k náhradě částka 7140 Kč 84 h jako požitky služební za dobu od 1. ledna 1923 do konce května 1925 neprávem přijaté, poněvadž mu mno nepovolilo propočítání služ. doby podle § 36 cit. nař. (jako důstojníku válkou ve studiích zdrženému) a poněvadž mu dle přezkoušeného osobního výkazu bylo přiznáno propočtení dle § 28 (legionáři) s individuálním přestupem do I. postup. skupiny ke dni 1. ledna 1923 s následujícím zařazením: ke dni 1. ledna 1921 do